

Toimenpidealoite TPA 79/2018 vp

Arja Juvonen ps

Toimenpidealoite hoitajamitoituksen kirjaamisesta lakiin ja vanhusten hoidon laadun kehittämistä kestävästi

Eduskunnalle

Yksi tärkeimmistä hyvän hoidon kriteereistä vanhustenhuollossa on riittävä henkilöstön määrä. Olen ottanut vanhusten hoidon henkilöstömitoitukseen kantaa monissa asiayhteyksissä kirjallisilla kysymyksillä (mm. KK 282/2011 vp, KK 350/2012 vp, KK 1187/2013 vp, KK 652/2013 vp, KK 651/2013 vp, KK 560/2013 vp, KK 648/2013 vp, KK 1082/2014 vp, KK 473/2016 vp, KK 488/2016 vp, KK 445/2017 vp) Olen esittänyt henkilöstömitoituksen kirjaamista vanhuslakiin vuonna 2014 myös lakialoitteella LA 44/2014 vp.

Henkilöstömitoituksen kirjaaminen vanhuslakiin on asia, joka ei vanhene vaan jota on syytä ajaa lakiin toistuvasti, kunnes se on sinne saatu. Lainsäädäntö on se työkalu, joka on paras ohjaamaan hyvän vanhusten hoidon tilannetta.

Vanhustenhuollon laatusuosituksessa ympärivuorokautisen hoivan vähimmäishenkilöstömäärä on tällä hetkellä määritelty luvulla 0,5. Luku on laskenut huomattavasti laatusuosituksen alkuaikojilta eli 2000-luvun alusta, jolloin henkilöstömitoitukseen kohdennettiin enemmän resursseja.

Laatusuosituksen tarkoituksena oli antaa ohjeistuksia vanhusten hoidon sektorille hyvän hoidon jatkuvuudesta. Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksella uskottiin olevan vaikutuksia siihen, että vanhusten hoidon kentällä huomioitaisiin riittävä henkilöstön määrä. Valitettavasti näissä yrityksissä on epäonnistuttu, ja vuoden 2019 julkisuuteen nousseet uutiset vanhusten hoidon huonosta tilasta, riittämättömästä henkilöstömäärästä ja jopa "haamuhoitaja"-ilmiöstä, jossa työvuorolistalla on henkilön nimi, vaikka hän ei ole kuitenkaan työvuorossa, ovat järkyttäneet suomalaisia.

Vanhusten hoidon tilanne on kriisiytynyt, ja on äärettömän tärkeää, että asiaan puututaan suurella vakavuudella. Riittävä määrä hoitajia hoivayksiköissä on yksi merkittävä tekijä siihen. Vanhusten hoidon laatua on parannettava myös monella muulla tavalla.

Vanhuspalvelulain säätämisen yhteydessä hallitus totesi, että mikäli vuoden 2014 loppuun mennessä suoritettua vaikutusarvioinnin yhteydessä ilmenee, että laatusuosituksen vähimmäismitoitus alittuu yhdessäkin toimintayksikössä, valtioneuvosto antaa eduskunnalle esityksen vanhuspalvelulain täsmästämisestä. Viimeaikaisten julkisuuteen tulneiden tietojen mukaan vanhusten hoidon henkilöstömitoituksen toteutumisessa on laajoja ongelmia. Hoitajamitoitus on syytä kirjata lakiin.

Toimenpidealoite TPA 79/2018 vp

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin antaakseen eduskunnalle esityksen vanhuspalvelulain täsmentämisestä henkilöstömitoituksen osalta siten, että henkilöstömitoitus on 0,7, sekä aloittaa myös muita toimenpiteitä, joilla vanhustenhoidon turvallisuutta, laatua ja osaamista kehitetään kestävästi.

Helsingissä 13.2.2019

Arja Juvonen ps